

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. DĄBROWA GÓRNICZA
W I-PÓŁROCZU 2006 ROKU**

**POWIATOWY RAPORT PÓŁROCZNY
I/P/2006**

Dąbrowa Górnicza 2006

SPIS TREŚCI

	str
Wstęp	3
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	4
II. Analiza	8
1. Bezrobocie i oferty pracy wg zawodów (grup zawodów)	8
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	12
3. Podsumowanie.....	16
III. Wnioski	17
Załączniki	19
Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza. Stan w końcu I półroczu 2006 roku	
Załącznik nr 2. T-I/P-2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2006 roku	
Załącznik nr 3. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2006 roku	
Załącznik nr 4. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2006 roku	
Załącznik nr 5. T-I/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2006 roku	
Załącznik nr 6. T-I/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2006 roku	
Załącznik nr 7. T-I/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2006 roku	

WSTĘP

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w artykule 8.1. mówi, iż do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in.: opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (pkt 3). Natomiast w artykule 9.1. jest mowa o zadaniach samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Należy do nich m.in.: opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia (pkt 9).

Opierając się na powyższych zapisach ustawy oraz systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdania: MPiPS-01, MPiPS-02, MPiPS-04, MPiPS-05 i MPiPS-06) wprowadzono „do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitej metody, służącej bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”¹.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

¹ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH²

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym w szczególności:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),³**
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997),
- Krajowego Urzędu Pracy w zakresie pilotażowego wdrożenia monitoringu zawodów w wybranych województwach,
- Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę, działającego przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, w zakresie analizy dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju⁴.

Jednocześnie przy opracowaniu zasad organizacji i funkcjonowania systemu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto założenie o maksymalnym wykorzystaniu informacji zbieranych w ramach obowiązującej sprawozdawczości o rynku pracy.

Podstawowe definicje

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

² Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędom pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

³ A.Kasperek „Kształcenie a rynek pracy w Zabrzu w latach 1994-97. Analiza i monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic, Gliwice 1999

⁴ Szerzej: B.Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

Źródła informacji monitoringu

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są dane zgromadzone w powiatowych urzędach pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz informacje oparte na badaniach sondażowych w zakładach pracy dotyczących obecnego stanu zatrudnienia oraz przewidywanych przyjęć i zwolnień pracowników według zawodów w ciągu najbliższego roku, jak również informacje oparte na badaniach sondażowych w szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie przewidywanej liczby absolwentów według zawodów w danym roku szkolnym.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA PÓŁROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – I/P)

Źródła informacji

Źródłem informacji do opracowania tego raportu są:

- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2006 roku*”,
- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2006 roku*”,
- Powiatowy raport roczny II/P/2005 „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej w 2005*”.

Analiza oparta jest na wygenerowanych na podstawie powyższych sprawozdaniach tabelach.

Mierniki stosowane do monitoringu

- 1) *Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k* (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k

w I-półroczu danego roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k
w I-półroczu danego roku,
przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad (4)$$

gdzie:

\bar{O}_I^k , \bar{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,I}^k < 0,9$ to **zawody nadwyżkowe**,
- $0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to **zawody zrównoważone** (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- $W_{n,I}^k > 1,1$ to **zawody deficytowe**

Ponadto:

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k = 0$ i $\bar{B}_I^k = 0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,
- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej (\bar{N}_I^k), tzn. dla:
 - $\bar{N}_I^k > 1$, **zawód jest nadwyżkowy**,
 - $\bar{N}_I^k < -1$, **zawód jest deficytowy**,
 - $-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1$, **zawód jest zrównoważony**

3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k** ($W_{s,I}^k$)

$$W_{s,I}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_I^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w I-półroczu, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6} \quad (6)$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w I-półroczu danego roku

oraz

\overline{PB}_I^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w I-półroczu obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu I-półroczu danego roku.

4) **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k** ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (8)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu I-półroczu danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu I-półroczu danego roku.

Przyjęto następujące założenia dotyczące podziału zawodów według wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9

Przyjęto również, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W Dąbrowie Górniczej na koniec I-półroczu roku 2006 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła prawie 10,4 tysięcy, z czego 58% stanowiły kobiety. Osoby długotrwale bezrobotne (pozostające w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat) stanowiły 33% ogółu bezrobotnych. Ponad 63% tej grupy osób to kobiety.

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półroczu roku 2006

	ogółem	w tym				
		kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
			razem	kobiety	razem	kobiety
liczba bezrobotnych	10399	5988	344	199	3456	2192
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	100%	58%	3%	2%	33%	21%
odsetek kobiet w stosunku do danej grupy bezrobotnych	100%	58%	100%	58%	100%	63%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Zmiana liczby bezrobotnych w poszczególnych grupach w porównaniu z końcem roku 2005 nie wpłynęła znacząco na zmianę struktury bezrobocia w Dąbrowie Górniczej.

Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu 2005 roku - stanowią osoby bez zawodu (26%), od których nie wymagane są prawie żadne kwalifikacje. Znaczny odsetek (ponad 7,5%) stanowią osoby o zawodzie „Sprzedawca - 522107”. Te zawody (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generują ponad 33 % zarejestrowanych bezrobotnych. Równocześnie w tych zawodach zarejestrowanych jest prawie 23% osób długotrwale bezrobotnych. Szczególnie widoczne to jest w przypadku kobiet, które stanowią ponad 26% ogółu kobiet w tej grupie.

Pomimo zmiany struktury zawodów w porównaniu z końcem 2005 roku, nie zmieniły się zawody w pierwszej 14 rankingu wg liczby bezrobotnych.

Tabela 2. Struktura i ranking zawodów według liczby bezrobotnych w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półrocza roku 2006

lp.	kod zawodu	nazwa zawodu	ogółem	w tym*				
				kobiety	absolwenci		osoby długotrwale bezrobotne	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	000000	Bez zawodu	25,71%	25,90%	38,37%	46,73%	13,66%	12,59%
2	522107	Sprzedawca	7,51%	12,04%	0,87%	1,51%	9,29%	13,78%
3	722204	Ślusarz	3,54%	0,22%	0,29%	0,00%	3,85%	0,18%
4	311502	Technik mechanik	2,39%	0,52%	11,63%	0,00%	0,58%	0,27%
5	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2,32%	2,62%	0,00%	0,00%	5,24%	5,47%
6	512201	Kucharz	1,99%	2,84%	0,29%	0,00%	1,94%	2,78%
7	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	1,98%	3,04%	4,07%	6,03%	1,04%	1,60%
8	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	1,89%	3,16%	1,16%	2,01%	2,46%	3,74%
9	913207	Sprzątaczką	1,77%	3,07%	0,00%	0,00%	3,76%	5,93%
10	743304	Krawiec	1,73%	2,97%	0,29%	0,50%	1,77%	2,74%
Razem 10 zawodów			50,84%	56,38%	56,98%	56,78%	43,58%	49,09%

* procenty w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tylko 3% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). Absolwenci zarejestrowani są w 76 zawodach, ale tylko 5 z nich generuje aż 61% bezrobotnych w tej grupie. Uwidacznia się tutaj znacząca przewaga grupy absolwentów bez zawodu czyli głównie absolwentów liceów ogólnokształcących lub profilowanych.

Tabela 3. Struktura i ranking zawodów wg liczby bezrobotnych absolwentów w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półrocza roku 2006

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych absolwentów		Odsetek absolwentów w stosunku do ogółu zarejestrowanych absolwentów	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
1	000000	Bez zawodu*	132	93	38,37%	46,73%
2	311502	Technik mechanik	40	0	11,63%	0,00%
3	311401	Technik elektronik	15	2	4,36%	1,01%
4	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	14	12	4,07%	6,03%
5	214706	Inżynier inżynierii materiałowej	8	2	2,33%	1,01%
6	311302	Technik elektryk	7	0	2,03%	0,00%
7	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	6	5	1,74%	2,51%
8	214908	Inżynier organizacji i planowania produkcji	6	4	1,74%	2,01%

* absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 4. Struktura i ranking zawodów wg liczby długotrwale bezrobotnych w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półroczu roku 2006

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych długotrwale	Odsetek bezrobotnych długotrwale w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	000000	Bez zawodu	2674	472	13,66%	17,65%
2	522107	Sprzedawca	781	321	9,29%	41,10%
3	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	241	181	5,24%	75,10%
4	722204	Ślusarz	368	133	3,85%	36,14%
5	913207	Sprzątaczką	184	130	3,76%	70,65%
6	931301	Robotnik budowlany	179	89	2,58%	49,72%
7	522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	116	88	2,55%	75,86%
8	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	197	85	2,46%	43,15%
9	413103	Magazynier	159	84	2,43%	52,83%
10	512201	Kucharz	207	67	1,94%	32,37%
11	412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	92	67	1,94%	72,83%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 5. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półroczu roku 2006

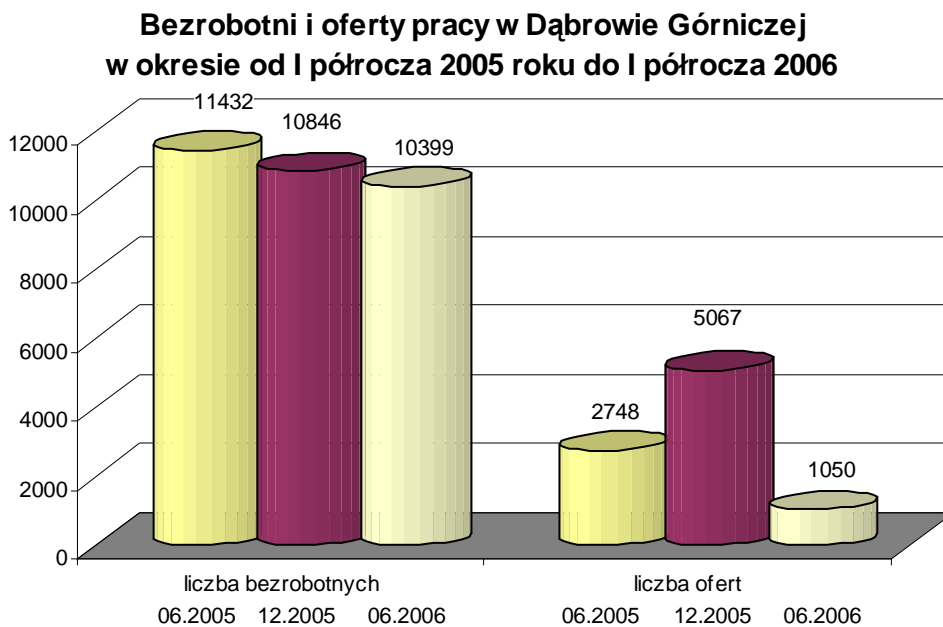
l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek bezrobotnych długotrwale w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	długotrwale		
1	913302	Pracznica	11	10	0,29%	90,91%
2	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	12	10	0,29%	83,33%
3	743606	Żaglownik	11	9	0,26%	81,82%
4	131701	Kierownik małego przedsiębiorstwa obsługi biznesu	10	8	0,23%	80,00%
5	915204	Portier	30	23	0,67%	76,67%
6	522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	116	88	2,55%	75,86%
7	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	241	181	5,24%	75,10%
.....						
91	000000	Bez zawodu	2674	472	13,66%	17,65%
92	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	206	36	1,04%	17,48%
.....						
115	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	65	2	0,06%	3,08%
116	713901	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	18	0	0,00%	0,00%
117	742204	Stolarz	14	0	0,00%	0,00%
118	244105	Socjolog	12	0	0,00%	0,00%
119	321208	Technik rolnik	12	0	0,00%	0,00%
120	214908	Inżynier organizacji i planowania produkcji	10	0	0,00%	0,00%
121	244204	Politolog	10	0	0,00%	0,00%

* w rankingu umieszczono zawody, w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spośród 694 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2006 roku, dla 119 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%. Ale aż 77% z nich to zawody, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 23% zawodów liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieści się pomiędzy 2 a 6 osobami. Duża liczba osób długotrwanie bezrobotnych nie mających zawodu, nie przełożyła się na wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia. W grupie zawodów, w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych, tylko w 6 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0%.

Wykres 1.

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Utrzymuje się spadek liczby bezrobotnych, pomimo znacznego spadku liczby ofert pracy.

W I-półroczu roku 2006 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowano 1050 ofert pracy. Największe zapotrzebowanie (prawie 13% wszystkich ofert) dotyczyło zawodu „Pracownik biurowy – 419101”. Poszukiwany był również „Sprzedawca - 522107” (prawie 10% wszystkich ofert). Zdecydowanie – w porównaniu z końcem roku 2005 - zmniejszyła się liczba ofert dla zawodu „Murarz – 712102” (prawie 5% wszystkich ofert w roku 2005, niecały 1% w I-półroczu roku 2006).

Tabela 6. Ranking i struktura zawodów według liczby ofert pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półrocza roku 2006

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w stosunku do ogółu ofert
1	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	132	12,57%
2	522107	Sprzedawca	99	9,43%
3	913207	Sprzątaczką	57	5,43%
4	914103	Robotnik gospodarczy	56	5,33%
5	828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	32	3,05%
6	712301	Cieśla	26	2,48%
7	722204	Ślusarz	25	2,38%
8	515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	22	2,10%
9	931301	Robotnik budowlany	21	2,00%
10	413103	Magazynier	20	1,90%
Razem ofert			490	46,67%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wskazuje, iż największa liczba bezrobotnych z ogółu bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: „Działalność nie zidentyfikowana” – ponad 35%, „Przetwórstwo przemysłowe” - prawie 23% oraz „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” – prawie 16%. Najwięcej ofert pracy w 2006 roku zgłoszono z zakładów pracy należących do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” - prawie 19%, „Handel hurtowy i detaliczny” – ponad 17,33% oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej” - ponad 13%

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

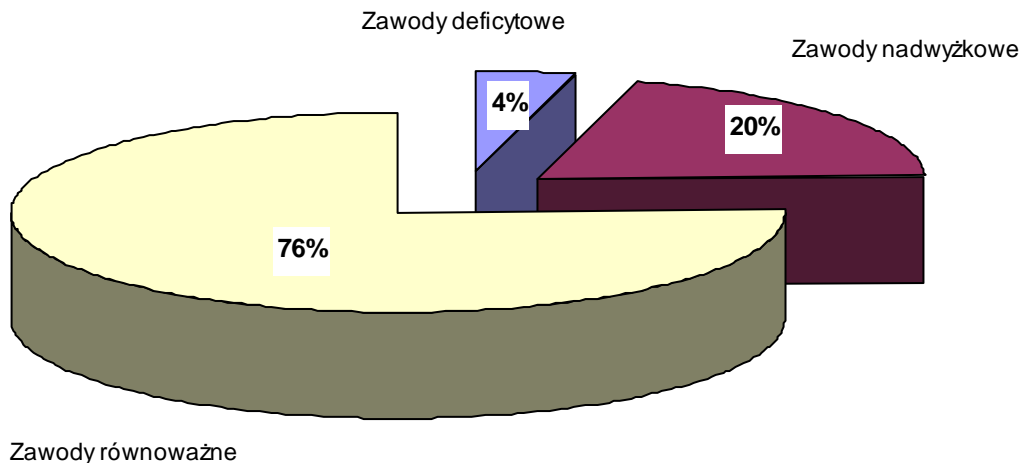
Analizując dane dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy w I-półroczu roku 2006, zidentyfikowano 287 elementarnych grup zawodowych oraz 694 zawody/specjalności. Na koniec I-półrocza w 67% (468) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 27% (185) zarejestrowano oferty pracy.

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę.

Zawody wykazujące równowagę, nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowią 76% ogólnej liczby zawodów. W 70% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres 2.

**Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2006 roku**

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Ponad 20% wszystkich zawodów stanowiły zawody nadwyżkowe. W 35% z nich nie odnotowano w badanym okresie żadnej oferty pracy. Spośród zawodów nadwyżkowych największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu. Stanowiły one prawie 26% wszystkich bezrobotnych. Zawody deficytowe stanowiły tylko 4% wszystkich zawodów. W 24% z nich nie zarejestrowano w badanym okresie żadnego bezrobotnego.

Tabela 7. Struktura zawodów według poziomu wykształcenia – w tym deficytowych i nadwyżkowych – w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półrocza roku 2006

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem*	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	21%	0,14%	5%
średnie	27%	1%	6%
zasadnicze zawodowe	52%	3%	9%
bez zawodu	0,14%	0%	0,14%
razem zawodów	100%	4%	20%
	694	29	140

* wartości dla zawodów: deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Ponad 69% zawodów deficytowych, czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego. Wśród zawodów nadwyżkowych

największy odsetek również stanowią zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego, ale nie występuje tutaj tak duża dysproporcja jak w przypadku zawodów deficytowych.

Tabela 8. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych według poziomu wykształcenia w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półroczu roku 2006

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem*	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	21%	3%	26%
średnie	27%	28%	30%
zasadnicze zawodowe	52%	69%	43%
bez zawodu	0,14%	0%	1%
razem zawodów	100%	100%	100%
	694	29	140

* wartości dla zawodów: deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych
 źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półroczu 2006 roku (wg wskaźnika intensywności nadwyżki zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	228,83	228,83	0
724201	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0	11,17	11,17	0
241102	Ekonomista	0	10,00	10,00	0
311204	Technik budownictwa	0	9,33	9,33	0
711101	Górnik eksploatacji podziemnej	0	5,67	5,67	0
311209	Technik ochrony środowiska	0	5,17	5,17	0
724101	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0	5,00	5,00	0
732201	Formowacz wyrobów szklanych	0	5,00	5,00	0
214908	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0	3,83	3,83	0
321206	Technik ogrodnik	0	3,83	3,83	0

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spośród 20 najbardziej nadwyżkowych zawodów aż 12, to zawody na poziomie wykształcenia wyższego i średniego. W porównaniu z końcem roku 2005, w dalszym ciągu wśród zawodów nadwyżkowych o wysokim wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu oraz znaczącej nadwyżce podaży siły roboczej znajdowały się zawody: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] (341902), technik mechanik (311502), technik elektronik (311401) oraz pedagog (244104).

Tabela 10. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półrocza 2006 roku (wg wskaźnika intensywności nadwyżki zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
311502	Technik mechanik	0,17	50,67	50,50	0,0033
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,17	35,67	35,50	0,0047
311302	Technik elektryk	0,17	20,67	20,50	0,0081
311401	Technik elektronik	0,17	16,67	16,50	0,01
244104	Pedagog	0,17	8,17	8,00	0,02
714101	Malarz budowlany	0,17	6,50	6,33	0,03
723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,17	6,17	6,00	0,03
312102	Technik informatyk	0,17	5,83	5,67	0,03
741201	Cukiernik	0,17	5,00	4,83	0,03
214706	Inżynier inżynierii materiałowej	0,17	4,67	4,50	0,04

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 11. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półrocza 2006 roku (przy braku zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
831102	Maszynista pojazdu trakcyjnego	2,50	0	-2,50	MAX
831212	Ustawiacz	2,50	0	-2,50	MAX
831203	Manewrowy	2,33	0	-2,33	MAX
916103	Sortowacz surowców wtórnych	1,83	0	-1,83	MAX
811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	1,50	0	-1,50	MAX
713501	Monter/składacz okien	1,17	0	-1,17	MAX
828303	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	1,17	0	-1,17	MAX

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

W porównaniu z końcem roku 2005, w dalszym ciągu wśród zawodów deficytowych o wysokim wskaźniku intensywności deficytu zawodu oraz znaczącym deficycie podaży siły roboczej znajdowały się zawody robotnicze: maszynista pojazdu trakcyjnego (831102), sortowacz surowców wtórnych (916103), monter/składacz okien (713501) oraz monter podzespołów i zespołów elektronicznych (828303).

Tabela 12. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I-półrocza 2006 roku (przy zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	5,33	0,50	-4,83	10,67
348202	Bibliotekarz	2,50	0,33	-2,17	7,50
742302	Pilarz	0,83	0,17	-0,67	5,00
712401	Brukarz	2,50	0,67	-1,83	3,75
828204	Monter maszyn elektrycznych	2,17	0,67	-1,50	3,25
214211	Inżynier inżynierii środowiska – systemy wodociągowe i kanalizacyjne	0,50	0,17	-0,33	3,00
512202	Kucharz małej gastronomii	0,50	0,17	-0,33	3,00
724290	Pozostali elektromonterzy	1,67	0,83	-0,83	2,00

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

3. PODSUMOWANIE

- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano 287 elementarnych grup zawodowych oraz 694 zawody/specjalności,
- W 67% (468) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 27% (185) zarejestrowano oferty pracy.
- Na koniec I-półrocza roku 2006 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosi prawie 10,4 tysięcy, z czego 58% stanowiły kobiety
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu 2005 roku - stanowią osoby bez zawodu (26%),
- Pomimo zmiany struktury zawodów w porównaniu z końcem 2005 roku, nie zmieniły się zawody w pierwszej 14 rankingu wg liczby bezrobotnych
- W I-półroczu roku 2006 zarejestrowano 1050 ofert pracy
- Największe zapotrzebowanie (prawie 13% wszystkich ofert) dotyczyło zawodu „Pracownik biurowy – 419101” oraz „Sprzedawca - 522107” (prawie 10% ofert).
- Tylko 3% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki).
- Największą grupą absolwentów (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) są osoby bez zawodu (prawie 35%).
- Spośród 694 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2006 roku, dla 119 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%.
- Zawody deficytowe stanowiły 4% wszystkich zawodów.

- Najbardziej deficytowymi zawodami są: „Monter wyrobów z tworzyw sztucznych – 828403”, „Bibliotekarz - 348202” oraz. Maszynista pojazdu trakcyjnego – 831102.
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 20% ogólnej liczby zawodów. Wśród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu.
- Najbardziej nadwyżkową grupą jest grupa osób „Bez zawodu”, kolejne miejsca zajmują: „Technik mechanik – 311502”, „Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista] – 341902”, „Technik elektryk – 311304” „Technik elektronik – 311401”.
- Zawody wykazujące równowagę, nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowią 76% ogólnej liczby zawodów. W 70% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych.
- Ponad 69% zawodów deficytowych czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego.

III. WNIOSKI

1. Od I-półroczu 2005 roku utrzymuje się – nieznaczny - spadek liczby bezrobotnych, pomimo znacznego spadku liczby ofert pracy,
2. Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu 2005 roku - stanowią osoby bez zawodu (26%). Grupę tę charakteryzuje znaczna fluktuacja, o czym świadczy niewielki wskaźnik długotrwałego bezrobocia.
3. W porównaniu z końcem roku 2005, w dalszym ciągu wśród zawodów nadwyżkowych o wysokim wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu oraz znaczącej nadwyżce podaży siły roboczej znajdowały się zawody na poziomie wykształcenia średniego lub wyższego, natomiast wśród zawodów deficytowych o wysokim wskaźniku intensywności deficytu zawodu oraz znaczącym deficycie podaży siły roboczej znajdowały się zawody robotnicze.
4. Szczegółowe wnioski dotyczące monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie można sformułować dopiero po opracowaniu raportu rocznego zawierającego oprócz analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych za miniony rok kalendarzowy (2 badania) również analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o badania sondażowe przeprowadzone w zakładach pracy i szkołach. Wynika to z definicji monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który należy rozumieć

jako **proces** systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy.

5. Poprawy wymaga opracowanie danych źródłowych, gdyż w chwili obecnej zawieją one wiele błędów i nieścisłości (zostaną one przesłane wraz z innymi uwagami do Ministerstwa).